13/12/2022

13 Δεκεμβρίου: Εορτάζουν οι κτίτορες της Μονής Μαχαιρά

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των μαρτύρων Ευστρατίου, Αυξεντίου, Ευγενίου, Μαρδαρίου και Ορέστου, καθώς και της αγίας Λουκίας της παρθένου. Επίσης, τιμούμε τους οσίους Νεόφυτο, Ιγνάτιο, Προκόπιο και Νείλο, κτήτορες της Ιεράς Μονής Μαχαιρά.

Η Ιερά, Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή της **Παναγίας του Μαχαιρά,** βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της **οροσειράς του Τροόδους** κοντά στην **κορυφή Κιόνια** (1423 μ), σε υψόμετρο 870 μέτρων. Είναι κτισμένη σε μια όμορφη, κατάφυτη από πεύκα βουνοπλαγιά, που καταλήγει στον χείμαρρο Πεδιαίο. Ονομάζεται βασιλική γιατί κτίσθηκε με βασιλική βοήθεια, και σταυροπηγιακή, γιατί κατέστη εκκλησιαστικά αυτοδιοίκητη, πράγμα το οποίο συμβολίζεται με την τοποθέτηση σταυρού στα θεμέλιά της. Η Μονή είναι αφιερωμένη στην Παναγία και πανηγυρίζει στα Εισόδια της Θεοτόκου στις 21 Νοεμβρίου.

Σύμφωνα με μια προφορική παράδοση, κατά τον καιρό της **Εικονομαχίας (716 – 843 μ.Χ.)** ένας ασκητής έφερε στην **Κύπρο** από την **Κωνσταντινούπολη** την εικόνα της Παναγίας της Αγιοσορίτισσας, και εγκαταστάθηκε σε μια σπηλιά στην τοποθεσία που βρίσκεται σήμερα το μοναστήρι. Αυτή η εικόνα θεωρείται μία από τις 70 εικόνες της Παναγίας που αγιογράφησε ο απόστολος Λουκάς και τον τότε καιρό βρισκόταν πάνω από την **Αγία Σορό**, δηλαδή την αγία Εσθήτα (φόρεμα) και την αγία Ζώνη της Θεοτόκου, στον ναό της Παναγίας στις Βλαχέρνες. Αυτό ενισχύεται από την επιγραφή «Αγιοσορίτισσα» πάνω στην εικόνα, η οποία μεταλλάχθηκε αργότερα σε «Μαχαιριώτισσα». Μετά την κοίμηση του ασκητού η εικόνα ξεχάστηκε και βάτοι κάλυψαν την είσοδο της σπηλιάς μέχρι τον 12ο αιώνα, όταν η Παναγία με θαυματουργικό τρόπο έδωσε ένα μαχαίρι στους οσίους ασκητές Νεόφυτο και Ιγνάτιο, για να κόψουν τους βάτους και έτσι να βρούν την εικόνα.

Όταν **ο όσιος Νεόφυτος** κοιμήθηκε, κοντά στον Ιγνάτιο προσήλθε ένας άλλος γηραιός μοναχός, **ο Προκόπιος**. Οι δύο αυτοί πατέρες αποφάσισαν, όταν η αδελφότητα έγινε πολυπληθής, να ανεγείρουν μοναστήρι, το οποίο θα λειτουργούσε σύμφωνα με το κοινοβιακό πρότυπο που ακολουθούσαν τα μεγάλα μοναστικά κέντρα της εποχής. Για τον λόγο αυτό μετέβησαν στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνάντησαν τον **αυτοκράτορα Μανουήλ Κομνηνό** (1143 – 1180 μ.Χ.) και του εξέθεσαν την επιθυμία τους. Ο φιλόχριστος αυτοκράτορας όχι μόνο τους χορήγησε τα απαραίτητα χρήματα, αλλά επίσης δώρησε στο νέο μοναστήρι το όρος στο οποίο θα ανεγειρόταν μαζί με την γύρω περιοχή, έδωσε σ’ αυτό το Σταυροπήγιο και το προνόμιο να είναι η Μονή ελεύθερη και αφορολόγητη τόσο από το δημόσιο όσο και από ιδιώτες. Αυτά τα προνόμια αργότερα κατοχυρώθηκαν και από τους αυτοκράτορες Ισαάκιο και Αλέξιο της δυναστείας των Αγγέλων.

Ο Άγιος Ιγνάτιος με γραπτή διάταξη άφησε διάδοχό του τον **Άγιο Νείλο** που είναι και ο πρώτος ενθρονισμένος ηγούμενος του κοινοβίου. **Ο Άγιος Νείλος** το 1201 μ.Χ. έγραψε Τυπική Διάταξη, δηλαδή κανόνες που ρυθμίζουν τον μοναχικό βίο

και την ομαλή λειτουργία του κοινοβίου, η οποία σώζεται μέχρι σήμερα, και από την οποία αντλούνται όλες οι πληροφορίες για την ίδρυση της Μονής. Εξελέγη επίσκοπος Ταμασού το 1209 μ.Χ. αφήνοντας διάδοχο και νέο ηγούμενο τον Ιωακείμ, ενώ πολύ πιθανόν να έγινε και αρχιεπίσκοπος Κύπρου μεταξύ των ετών 1215 – 1221 μ.Χ. Ως επίσκοπος Ταμασού επεκύρωσε την Διάταξη που έγραψε ως ηγούμενος και ίδρυσε γυναικείο μοναστήρι αφιερωμένο στην Θεοτόκο, το οποίο ονόμασε Βλαχερνίτισσα.

Πηγή: Ορθόδοξος Συναξαριστής.